

О. Сергієнко

**ПРОМОКАМПАНІЯ ЯК ЗАПОРУКА ПОВНОЇ ГЛЯДАЦЬКОЇ ЗАЛИ:
ПРОБЛЕМА ПРОСУВАННЯ ВИСТАВ У СУЧАСНИХ РЕАЛІЯХ**

О. Serhiienko

**PROMO CAMPAIGNS AS A GUARANTEE OF A FULL AUDITORIUM:
THE PROBLEM OF PROMOTION OF PERFORMANCES IN MODERN REALITIES**

Сьогодні диктує сценічному мистецтву складні умови конкуренції. Усе частіше харківські театри з різних причин стикаються з проблемою наповнення глядацької зали.

Хоча віддані глядачі, обізнані в театральній справі, постійно навідуються до улюблених театрів не лише на прем'єру, їх відсоток усе ж таки невеликий.

Харківська публіка, безумовно, має улюблених режисерів та акторів й охоче прямує до театральної каси, побачивши на афіші знайоме прізвище. Також багато представників театральної справи ведуть сторінки в соцмережах, де заздалегідь запрошують своїх підписників на виставу.

Але що ж робити театрам, які не можуть похизуватися зірковим складом? Як повернути глядача в залу? На жаль, ця проблема недостатньо вивчена на сьогодні.

Звичайно, і державні, і недержавні театри, нині активно дають інтерв'ю на місцевому радіо, телебаченні, друкованих та інтернет-виданнях. Креативні афіші, тизери спектаклів, промоакції теж дедалі частіше зустрічаються на вулицях міста й порталів Інтернету.

Допомагає наповненню глядацької зали співпраця з відомими медіаобличчями. Особливо продуктивним це буває, коли «запрошена зірка» широковідома не тільки в Харкові, а й в усій країні. Це допомагає не лише збирати повні зали в самому Харкові, а також гарантує аншлаґ у разі гастролей Україною.

Так, приміром, на сьогодні, уже чотири з п'яти харківських державних театрів, кожен свого часу, співпрацювали з Сергієм Жаданом (ТЮГ — вистава «Депеш Мод» за однойменним романом, ХНАТОБ ім. Лисенка опера «Вишиваний», де Жадан є автором лібрето, ХДАДТ ім. Шевченка «Хлібне перемир'я» за однойменною повістю). Також у недалекому майбутньому готується прем'єра ХДАТЛ ім. В. А. Афанасьєва «МАМАША KURAZH» за Б. Брехтом (Сергій Жадан здійснив сучасний переклад п'єси спеціально для театру).

Інший популярний підхід — унікальність постановки. Так, у 2019 р. ХНАТОБ збирав повну залу з безпрецедентним «Лебединим озером WATER FANTASY» за П. Чайковським, яке не мало аналогів не лише в Україні, а й у світі. А у 2022 р. здивувала глядача оперою Ж. Массне «Попелюшка», яка є рідкісною в історії постановок та рукописну партитуру якої використано вперше в Україні. Кропітка робота знайшла теплий відгук у серцях глядачів, та всі три дні прем'єри зал був заповнений майже на 100%.

Також театри вдаються до оригінальних підходів у просуванні вистав. Так, ХДАДТ у 2021 р. здивував прем'єрою на Малій сцені — «Лісовою піснею» Лесі Українки — першою виставою в історії театру, поставленою українською мовою. Крім того, спеціально для промокампанії створено фотосесію в ботанічному саду, що дуже органічно передало атмосферу драми-феєрії. Незважаючи на камерність, інтерпретування драми вразило вибагливого глядача, повністю передавши атмосферу драми-феєрії.

Крім державних театрів, Харків може похизуватися великою кількістю недержавних театрів. А, отже, кожен із них шукає власну унікальну концепцію, щоб привернути увагу та обзавестися «своїм» глядачем.

Наприклад, недержавний експериментальний театр «Кімната Т» має власну концепцію та підхід до кожної вистави як до окремої кімнати, активно випускає тизери до вистав, має власний стиль оформлення та мерчендайз, влаштовує майстер-класи й вистави просто неба («НА/ДИХАЙ» 2019 р.) та креативні проекти («Театр(с)крізь», де герої з вистав блукають містом, перфоманси до відкриття сезону («Тире між двома датами»). Театр активно долучається до різних соціальних проектів: соціальна фотовиставка «Одне життя», соціальний «Без стін» та ін.).

Безперечно, нами оглянуті далеко не всі приклади промокампаній харківських театрів. Але навіть ця частинка дозволяє уявити, які підходи використовують режисери та адміністрації театрів для того, щоб актори виходили на уклін до повної глядацької зали.

М. Дудніченко

ТЕАТР АБСУРДУ ЯК ВІДБИТОК БЕЗГЛУЗДЯ ЛЮДСЬКОГО ІСНУВАННЯ У СВІТОВІЙ ТЕАТРАЛЬНІЙ ІСТОРІЇ

М. Dudnichenko

THEATRE OF THE ABSURD AS A MARK OF FOOLISHNESS OF HUMAN EXISTENCE IN WORLD THEATRICAL HISTORY

Театр абсурду — напрям у сучасній драматургії та театрі, що утверджується у другій половині ХХ ст. та понині є актуальним. Театр абсурду виникає в Європі в 1950–60-х рр. і є тісно пов'язаним із суспільними та культурними змінами того часу. Післявоєнний період приносить величезні потрясіння і розчарування, що знаходить відображення в мистецтві. Театр абсурду стає спробою художників донести безглуздя людського існування через нестандартні сценічні засоби (наприклад, Семюеля Беккета («Чекаючи Годо»), Юджина Іюнеско («Кріса та годинник»), Гарольда Пінтера («Більше не заходьте») та інші твори, які ставлять під сумнів взаємодію людей).

Свого часу театр абсурду став своєрідною відповіддю на жорсткі соціальні та політичні реалії післявоєнного світу, поступово постаючи відбиттям змін у сприйнятті людиною наявної реальності. Театр абсурду відзначається нелогічністю, відсутністю сенсу та грою з мовою, що ставить під сумнів звичайні норми та цінності.

Серед ключових особливостей театру абсурду необхідно виокремити:

- *заходження за безпекові межі* (театр абсурду випробовує конвенції традиційного театрального мистецтва, виходячи за рамки звичайних норм та форм);
- *безглуздя та нелогічність* (п'єси театру абсурду часто характеризуються відсутністю логічної структури та послідовності подій. Діалоги персонажів не мають чіткого сенсу, а сценічні образи виходять за межі повсякденності);
- *символізм та алегорії* (творчість театру абсурду використовує символізм та алегорії для передачі глибинних філософських ідей і вражень. Образи можуть бути метафоричними та викликати різноманітні тлумачення).

Театр абсурду відображає філософію втрати сенсу та невизначеності в сучасному світі. Часто трапляються теми ізоляції, безпомічності, а також пошуку